

NR 66/2014

PREFERENCJE PARTYJNE

W MAJU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w maju¹ wzięłaby w nich udział, wedle własnych deklaracji, tylko nieco ponad połowa dorosłych Polaków (51%, o 1 punkt procentowy mniej niż przed miesiącem). Jest to wynik najgorszy z notowanych od stycznia 2010 roku. Tak jak w okresie czterech poprzednich miesięcy, 18% ankietowanych waha się, czy będzie głosować. Po raz kolejny nieznacznie wzrosła natomiast liczba badanych z góry odrzucających możliwość udziału w wyborach (31%, wzrost o 1 punkt w stosunku do kwietnia) i jest ona obecnie najwyższa od marca 2010 roku. Warto też przypomnieć, iż w lutym 2010 roku² nieco więcej osób niż obecnie deklarowało absencję wyborczą, ale jednocześnie większa była też grupa zamierzających wziąć udział w wyborach parlamentarnych, a mniejsza wahających się.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2013									2014				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	57	54	54	59	52	54	57	54	54	58	54	57	52	51
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	14	16	19	15	19	18	15	18	16	18	18	18	18	18
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udział	28	29	27	26	28	28	28	28	30	24	28	25	30	31

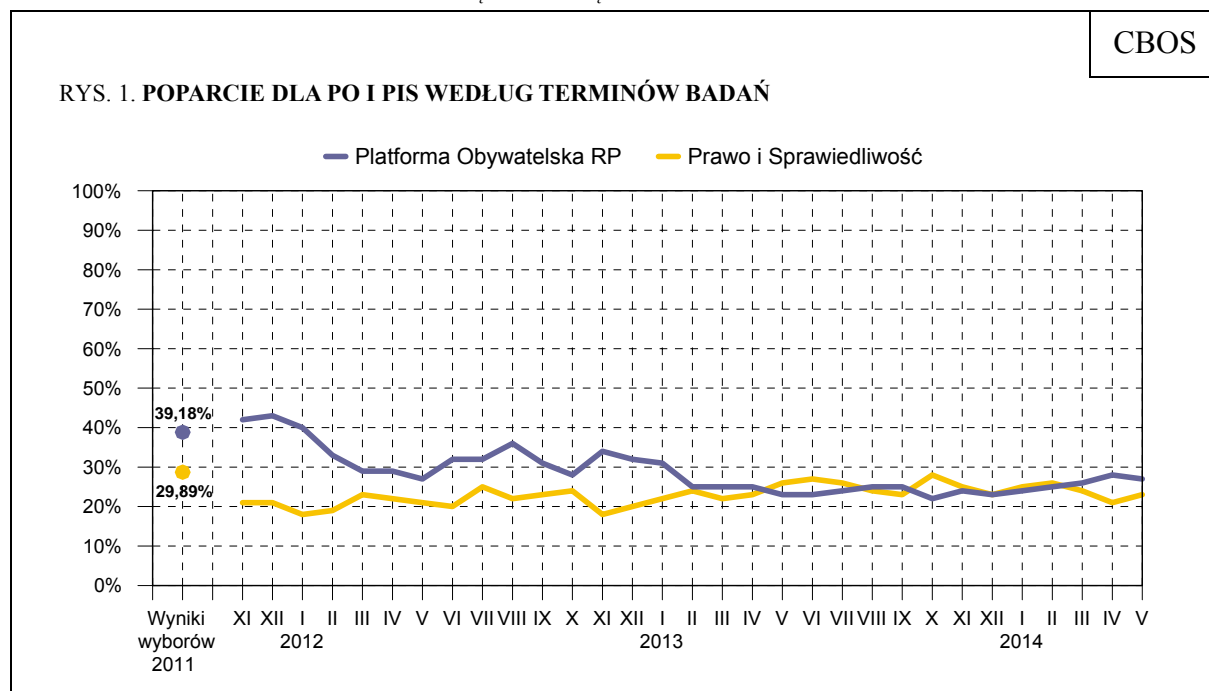
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (288) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 maja 2014 roku na liczącej 1074 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w lutym”, luty 2010 (oprac. K. Pankowski).

Warto też zwrócić uwagę, iż odnotowany w maju spadek zainteresowania głosowaniem w ewentualnych wyborach parlamentarnych nie jest równomierny we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych (por. tabele aneksowe). W szczególności, w porównaniu z kwietniem³, zdecydowanie rzadziej zamiar udziału w wyborach, a częściej absencję deklarują rolnicy indywidualni i inni respondenci pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych. Zmniejszenie zainteresowania udziałem w wyborach parlamentarnych w większym stopniu niż pozostałych badanych dotyczy też osób identyfikujących się z prawą stroną sceny politycznej.

Preferencje partyjne osób zamierzających wziąć udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych w ciągu ostatniego miesiąca zmieniły się w niewielkim stopniu. Tak jak w kwietniu, najwięcej głosów zdobyłaby Platforma Obywatelska, na którą chce obecnie głosować 27% zadeklarowanych uczestników hipotetycznych wyborów, a drugie miejsce zajęłoby Prawo i Sprawiedliwość z poparciem 23% głosujących. Wskutek niewielkiej poprawy (o 2 punkty procentowe) notowań Prawa i Sprawiedliwości i nieznacznego spadku (o 1 punkt) poparcia dla Platformy Obywatelskiej zmniejszył się jednak dystans pomiędzy partiami wiodącymi w tym rankingu.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

³ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w kwietniu”, kwiecień 2014 (oprac. K. Pankowski).

Podobnie jak w poprzednich miesiącach, pozostałe partie cieszą się zdecydowanie mniejszym poparciem niż dwaj liderzy rankingu. Tak jak w kwietniu, trzecie miejsce zajął Sojusz Lewicy Demokratycznej, który tym samym odnotował najlepszy w tym roku wynik (9%, wzrost o 2 punkty procentowe w stosunku do marca i kwietnia). Identyczne poparcie jak przed miesiącem ma Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego (5% potencjalnych głosów, czyli na granicy progu wyborczego).

Gdyby wybory do parlamentu odbywały się w pierwszej połowie maja, to poza Sejmem znalazłyby się: Polskie Stronnictwo Ludowe (4%, spadek o 1 punkt), Twój Ruch (3%, wzrost o 2 punkty), Polska Razem Jarosława Gowina (2%, spadek o 1 punkt) i Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry (1%, bez zmian).

Badani deklarujący zamiar głosowania na partię spoza przedstawionej im listy (2%), na ogół mówią, że chcieliby oddać głos na partię, której jeszcze nie ma.

W porównaniu z dwoma poprzednimi miesiącami zmniejszył się (o 3 punkty procentowe) odsetek ankietowanych, którzy pomimo deklaracji, że na pewno wezmą udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, nie potrafią jeszcze jednoznacznie określić swoich preferencji partyjnych. Nadal jednak utrzymuje się on na stosunkowo wysokim poziomie (24%).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach**																			
	2012			2013												2014				
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach																			
Platforma Obywatelska RP	28	34	32	31	25	25	25	23	23	24	25	25	22	24	23	24	25	26	28	27
Prawo i Sprawiedliwość	24	18	20	22	24	22	23	26	27	26	24	23	28	25	23	25	26	24	21	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	9	8	8	7	10	8	9	9	7	9	10	8	10	10	8	8	7	7	9
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	1	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	1	2	3	4	3	5	5
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	7	8	6	8	6	6	6	6	5	5	6	5	7	6	5	4	4	5	4
Twój Ruch/Ruch Palikota	4	4	5	4	5	6	2	4	3	3	2	5	4	3	3	3	3	3	1	3
Polska Razem Jarosława Gowina/ Polska Jest Najważniejsza	0*	1*	1*	1*	2*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	0*	0*	1*	1*	3	2	2	3	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	3	3	1	3	3	1	3	2	2	1	2	0	2	1	2	2	2	2	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Polska Partia Pracy – Sierpień 80	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
Inne	2	1	2	1	1	2	3	1	3	3	3	1	3	2	2	1	2	2	2	2
Trudno powiedzieć	24	21	20	22	23	23	24	25	23	27	26	26	21	26	26	25	24	27	27	24
N=	584	555	624	702	632	592	647	583	535	585	473	494	595	529	482	601	548	611	524	523

* Wyniki poparcia dla PJN

** Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Majowe deklaracje Polaków dotyczące zamiaru wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych wskazują na pogłębienie się niechęci do uczestniczenia w procesach demokratycznych i poczucia alienacji politycznej. Badania pokazują, że trwająca kampania przed wyborami do Parlamentu Europejskiego nie zachęca Polaków do większego zainteresowania udziałem w kształtowaniu składu najwyższych krajowych organów przedstawicielskich. Rosnącemu (od kwietnia) odsetkowi deklaracji zniechęcenia wyborczego znów towarzyszy spadek odsetka zadeklarowanych uczestników głosowania, a zatem osób przesądzających o aktualnym układzie preferencji partyjnych. Ponadto wśród zamierzających głosować grupa tych, którzy nie wiedzą, na którą partię oddaliby swój głos, jest niemal tak liczna jak każdy z dwóch największych potencjalnych elektoratów.

Na czele rankingu poparcia dla ugrupowań politycznych niezmiennie od ostatnich wyborów parlamentarnych utrzymują się Platforma Obywatelska oraz Prawo i Sprawiedliwość. Wśród pozostałych ugrupowań relatywnie najsilniejszą pozycję ma Sojusz Lewicy Demokratycznej, który w ostatnim miesiącu nieco poprawił notowania. Niewielki wzrost poparcia dla ugrupowań kojarzonych z lewą stroną sceny politycznej, czyli SLD i Twojego Ruchu, wiązać najprawdopodobniej należy ze spadkiem zainteresowania głosowaniem w ewentualnych wyborach parlamentarnych wśród elektoratu prawicy. Niewielkie osłabienie i tak niezbyt mocnej pozycji Polskiego Stronnictwa Ludowego może być natomiast efektem mniejszego zainteresowania udziałem w wyborach elektoratu zawodowo związanego z rolnictwem. Zdobytą w kwietniu pozycję utrzymuje Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego, która ponownie znalazła się na granicy progu wyborczego.

Opracowała
Barbara BADORA

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		51	18	31	1070
Płeć	Mężczyźni	58	12	30	512
	Kobiety	44	24	32	558
Wiek	18–24 lata	50	17	33	123
	25–34	49	17	35	214
	35–44	45	21	33	184
	45–54	48	19	33	173
	55–64	54	22	24	188
	65 lat i więcej	57	14	28	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	20	33	413
	Miasto do 19 999	50	19	31	167
	20 000 – 99 999	51	17	32	209
	100 000 – 499 999	54	14	32	179
	500 000 i więcej mieszk.	57	24	19	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	44	20	36	233
	Zasadnicze zawodowe	44	20	36	264
	Średnie	50	19	30	358
	Wyższe	67	13	20	217
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	64	12	24	98
	Średni personel, technicy	57	16	27	49
	Pracownicy adm.-biurowi	54	27	20	68
	Pracownicy usług	50	17	32	77
	Robotnicy wykwalifikowani	46	11	44	118
	Robotnicy niewykwalifik.	46	31	23	45
	Rolnicy	35	32	33	38
	Pracujący na własny rach.	51	12	38	38
	Bezrobotni	29	24	47	81
	Emeryci	57	15	28	223
	Renciści	45	30	24	76
	Uczniowie i studenci	61	14	25	79
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	44	21	36	79
	inst. państw., publicznej	58	19	23	157
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	50	12	38	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	52	15	33	244
	prywatnym gosp. rolnym	28	40	32	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	37	25	38	138
	501–750	50	23	27	128
	751–1000	51	20	29	143
	1001–1500	55	13	32	182
	Powyżej 1500 zł	59	16	25	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	25	31	154
	Średnie	48	20	32	414
	Dobre	55	15	31	502
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	61	8	31	47
	Raz w tygodniu	54	19	26	501
	1–2 razy w miesiącu	46	22	32	159
	Kilka razy w roku	43	20	36	217
	W ogóle nie uczestniczy	50	12	38	146
Poglądy polityczne	Lewica	59	14	26	193
	Centrum	51	20	29	316
	Prawica	64	17	19	285
	Trudno powiedzieć	30	21	49	277

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin- Mikke	Platforma Obywa- telska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polska Razem Jarosława Gowina	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypos- politej (PR)	Prawo i Sprawie- dliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		5	27	0	2	4	0	23
Płeć	Mężczyźni	9	25	0	2	6		22
	Kobiety	1	29		2	2	0	25
Wiek	18–24 lata	24	19			1		21
	25–34	4	25		3	1		24
	35–44	5	27		5	4	1	11
	45–54	3	32		1	4		30
	55–64	3	27			6		31
	65 lat i więcej		29	1	2	8		21
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	20	0	2	9	1	30
	Miasto do 19 999	7	27		2	4		22
	20 000 – 99 999	2	29					21
	100 000 – 499 999	11	37		3	1		13
	500 000 i więcej mieszk.	8	27		5	3		23
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	5	25			8		33
	Zasadnicze zawodowe	1	20	1	4	3		30
	Średnie	7	27		1	3		22
	Wyższe	7	33		3	4	1	12
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	31		2	3		10
	Średni personel, technicy	4	20					31
	Pracownicy adm.-biurowi	4	38			3		6
	Pracownicy usług	2	25		2	3		41
	Robotnicy wykwalifikowani	6	16			4		31
	Robotnicy niewykwalifik.	4	21			5		29
	Rolnicy	7	13		9	16		33
	Pracujący na własny rach.	10	28		8	5		15
	Bezrobotni	3	26					24
	Emeryci	1	33		2	6		24
	Renciści	3	19		3	11		24
	Uczniowie i studenci	21	18			2		20
	Gospodynie domowe i inni	4	38	2	8	2	3	22
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	27		1	4		18
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	30			2		19
	sekt. prywat. poza rolnict.	7	24		2	3		28
	prywatnym gosp. rolnym	9			12	31		26
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	15			4	2	33
	501–750	7	30	1	2	3		22
	751–1000	4	21		3	5		33
	1001–1500	7	30		4	7		13
	Powyżej 1500 zł	9	34		1	4		15
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	15	1		3		41
	Średnie	4	26		1	3		26
	Dobre	6	31		3	6	0	17
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2	34		1	2		31
	Raz w tygodniu	5	24	0	2	5	0	31
	1–2 razy w miesiącu	5	26		3	4		20
	Kilka razy w roku	7	34		2	6		14
	W ogóle nie uczestniczy	9	27		1			7
Poglądy polityczne	Lewica	2	24		1	5		9
	Centrum	3	37		1	7	1	13
	Prawica	12	24	0	4	3		41
	Trudno powiedzieć	1	15			1		25

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	Twój Ruch	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		9	1	3	2	24	523
Płeć	Mężczyźni	12	1	3	2	18	286
	Kobiety	6	1	3	1	30	237
Wiek	18–24 lata	5		9		21	60
	25–34	10		1	3	29	100
	35–44	12		4	1	29	78
	45–54	5	2		4	18	82
	55–64	9	1	2		21	101
	65 lat i więcej	13	2	2		23	102
Miejsce zamieszkania	Wieś	6	1	2		26	188
	Miasto do 19 999	8	1	2		26	80
	20 000 – 99 999	15	1	2	3	27	104
	100 000 – 499 999	15		3		18	94
	500 000 i więcej mieszk.	3	2	4	9	17	57
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	7	1			21	98
	Zasadnicze zawodowe	6	2	2	2	29	112
	Średnie	9	1	5		25	176
	Wyższe	14		2	5	19	137
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14		2	8	20	59
	Średni personel, technicy	6	3	4		32	28
	Pracownicy adm.-biurowi	14		2	3	30	35
	Pracownicy usług	3				23	38
	Robotnicy wykwalifikowani	17	2			23	53
	Robotnicy niewykwalifik.	4		5		33	20
	Rolnicy					23	12
	Pracujący na własny rach.	5			5	24	17
	Bezrobotni	4			7	36	24
	Emeryci	11	2	3		20	123
	Renciści	11	2			27	34
	Uczniowie i studenci	8		12		19	47
	Gospodynie domowe i inni					21	35
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	1	1	1	31	86
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	14		2	4	24	44
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	1	2	3	21	123
	prywatnym gosp. rolnym					22	9
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	1			40	51
	501–750	3		5	3	24	62
	751–1000	9	3	1	2	18	71
	1001–1500	14	1	2	1	22	95
	Powyżej 1500 zł	12	1	4	2	17	120
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	1	1	3	24	68
	Średnie	11	1	3		25	193
	Dobre	9	1	3	2	23	262
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		6			24	28
	Raz w tygodniu	6	1	1	1	22	260
	1–2 razy w miesiącu	15		1		26	71
	Kilka razy w roku	10	1	5	1	22	92
	W ogóle nie uczestniczy	16		6	5	28	73
Poglądy polityczne	Lewica	34		6		20	110
	Centrum	6	1	3	1	27	156
	Prawica		1	1	2	12	180
	Trudno powiedzieć	2	1	1	5	50	76